

นิทานเรื่อง กลองเป็นเหตุ

ผู้แต่ง นายริ้ว เมณฑกุล

มีชายคนหนึ่งเป็นนักตีกลอง ตีกลองได้เพราะมากทั้งจังหวะจะโคนเรียกว่า ในเมืองกาลีนันไม่มีใครเท่าทันในการตีกลอง พอรุ่งเช้าก็ออกไปตีกลอง เมื่อใครได้ยินเสียงของกลองก็อดที่จะให้สตาจค์ไม่ได้ ซึ่งเขาก็ได้นำสตาจค์เหล่านั้นมาเลี้ยงครอบครัวอยู่เสมอโดยไม่เดือดร้อน ต่อมาภรรยาได้ให้กำเนิดลูกชายคนหนึ่ง พ่อได้ขึ้นก็หัดตีกลองให้เป็นอย่างพ่อซึ่งลูกชายก็ได้จังหวะจะโคนดีเหมือนพ่อ ทั้งสองพ่อลูกก็ได้ช่วยกันตีกลองสองลูก จะไปงานที่ไหนหรือไปตีกลองที่ไหนก็จะช่วยกันได้อย่างสุดความสามารถทำให้เสียงกลองนั้นน่าฟังยิ่งขึ้น

วันหนึ่งเขามีงานนักขัตฤกษ์ในเมืองกาลีนัน ทั้งสองคนพ่อลูกก็จะไปตีกลองในงานนั้นด้วย และเขาได้บอกกับลูกชายว่า “ลูกเอ๋ย! วันนี้เราจะไปตีกลองในที่ชุมชน เราจะได้สตาจค์มาเลี้ยงครอบครัวของเรา” ทั้งสองพ่อลูกก็เตรียมกลองกันไป พ่อไปถึงเมืองกาลีนันที่ที่ตั้งแล้วก็ตีกลองขึ้น พ่อประชาชนที่มาในงานได้ยินเสียงกลองดังขึ้น ก็พากันแห่มาห้อมล้อมดูและได้บริจาคเงินให้ทั้งสองพ่อลูกกันทุกคน ทั้งสองพ่อลูกก็ได้เงินมากพอสมควร

พอเลิกจากงานก็ตีกลองแล้ว ครั้นจะอยู่จนถึงพุ่มนี้ก็ต้องไปตีกลองที่อื่นอีก ทั้งสองคนก็เอาสตาจค์ใส่ย่ามแล้วพากันเดินมาตามทาง ทางเส้นนั้นเป็นทางเปลี่ยวต้องเดินลัดมาก่อนจะถึงบ้าน มีโจรผู้ร้ายคอยดักรับปล้นจี้เขาอยู่เสมอ พ่อเดินมาเขาและลูกก็ตีกลองขึ้นมา กระทั่งกลองใหญ่ พ่อก็บอกว่า “ลูกเอ๋ย! ดีไหน่าฟัง ดีแล้วให้เป็นจังหวะจะโคน เราเดินไปควรตีเป็นเพลงยกทัพถึงจะดี” ตีมาได้สักหน่อยถึงครึ่งทางผู้ร้ายก็เกิดความลังเลใจ หัวหน้าโจรจึงพูดขึ้นว่า “เอ๊ะ! กระบวนแห่ของพระราชามาแล้วมั้ง” แล้วก็ชวนกันวิ่งหนี วิ่งไปก็ฟังไป ไ้ลูกก็ตีกลองไม่เป็นจังหวะ นึกเพลงไหนก็ตีเพลงนั้น หัวหน้าโจรก็ฟังเสียงกลองแล้วบอกลูกน้องว่า “เอ๊ะ! ไม่ใช่กลองยกทัพซะแล้ว คงเป็นกลองสองพ่อลูกที่ไปตีกลองหาเงินนั่นเอง เราต้องพากันกลับไปดูซิ” พวกโจรก็พากันกลับมา ก็เห็นว่าเป็นกลองสองพ่อลูกจริง ๆ ไม่ใช่กลองยกทัพของเจ้านาย จึงพากันออกมาจี้เอาทรัพย์สินไปหมด พอมาถึงบ้าน พ่อก็สั่งสอนลูกว่า “ลูกเอ๋ย! ต่อจากนี้ไป ไม่ว่าพ่อหรือไม่ว่าผู้หลักผู้ใหญ่คนไหน ท่านดักเตือนว่าไม่ดีละก็ให้เชื่อฟัง นี่ที่เราสองคนโดนโจรปล้นก็เพราะว่าลูกไม่เชื่อฟังพ่อ ถ้าหากลูกเชื่อฟังพ่อสักหน่อยหนึ่ง ลูกไม่ได้อันนี้ ลูกจะตีก็ตีเป็นเพลงเดินทัพ พวกผู้ร้ายมันก็จะนึกว่าเจ้านายยกทัพมา มันก็จะหลบหนีไป นี่ลูกดีไม่เป็นบทเป็นเพลง ไม่เป็นจังหวะจะโคนไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่”

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู วงจรที่.....

แผนการสอนที่..... เรื่อง.....

วัน เดือน ปี..... ผู้ช่วยวิจัย.....

ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมการสอนของครู ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำผลการสังเกตไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

การเตรียมการสอน

1. มีเตรียมสื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน

- () ทุกกิจกรรม เพราะ
- () บางกิจกรรม เพราะ
- () ไม่มีเลย เพราะ

2. การเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนดำเนินการสอน

- () มีการเตรียมความพร้อม คือ
- () ไม่มีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน เพราะ
- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การดำเนินการสอน

3. บอกจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียนก่อนเรียน

- () บอก คือ
- () ไม่บอก เพราะ

4. มีกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

- () มี คือ
- () ไม่มี เพราะ

5. มีกิจกรรมฝึกข้อปฏิบัติในการอ่านในใจหรือข้อปฏิบัติในการเขียน

- () มี คือ
- () ไม่มี เพราะ

6. มีกิจกรรมฝึกอ่านเร็วหรือฝึกการเขียน

- () มี คือ
- () ไม่มี เพราะ

7. มีกิจกรรมตั้งจุดประสงค์ก่อนการอ่าน

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

8. มีกิจกรรมฝึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

9. มีกิจกรรมฝึกการหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

10. มีกิจกรรมเพื่อฝึกการเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

11. มีกิจกรรมฝึกการสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

12. มีกิจกรรมฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

13. มีกิจกรรมฝึกเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องที่กำหนดให้

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

14. มีกิจกรรมฝึกการเขียนรายงานจากการอ่าน

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

15. มีกิจกรรมฝึกการเขียนจดหมายส่วนตัว

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

16. มีกิจกรรมฝึกการอภิปรายหลังการทำกิจกรรม

() มี คือ

() ไม่มี คือ

17. กิจกรรมที่สอนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

() ต่อเนื่อง เพราะ

() ไม่ต่อเนื่อง เพราะ

18. ใช้สื่อประกอบการสอนทุกกิจกรรม

() ทุกกิจกรรม เพราะ

() บางกิจกรรม เพราะ

() ไม่มีเลย เพราะ

19. กิจกรรมเอื้ออำนวยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

20. มีการมอบหมายงานให้นักเรียนทำเป็นกลุ่ม

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสรุป

21. มีการตั้งคำถาม เพื่อนำไปสู่การสรุป

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

22. สรุปเนื้อหาได้ถูกต้องและครบถ้วน

() ถูกต้องและครบถ้วน คือ

() ไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน เพราะ

23. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสรุปเนื้อหา

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

24. สรุปเนื้อหาได้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้

() สอดคล้อง คือ

() ไม่สอดคล้อง เพราะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การวัดและประเมินผล

25. แบบฝึกหัดท้ายแผนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

() สอดคล้อง คือ

() ไม่สอดคล้อง เพราะ

26. จำนวนข้อของแบบฝึกหัดมีความเหมาะสม

() เหมาะสม คือ

() ไม่เหมาะสม เพราะ

27. จำนวนแบบฝึกหัดเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

() เพียงพอ คือ

() ไม่เพียงพอ เพราะ

28. มีการเฉลยแบบฝึกหัดทุกครั้ง

() ทุกครั้ง เพราะ

() บางครั้ง เพราะ

() ไม่เฉลย เพราะ

29. มีการตรวจงานและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน

() ทุกครั้ง เพราะ

() บางครั้ง เพราะ

() ไม่มีเลย เพราะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน วงจรที่.....
 แผนการสอนที่..... เรื่อง.....
 วัน เดือน ปี..... ผู้ช่วยวิจัย.....

ผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ตั้งแต่ครูเข้าสอนจนกระทั่งจบคาบเรียน เพื่อแสดงการปรากฏของกิจกรรมการสอนตลอดชั่วโมง การสังเกตพฤติกรรมนี้จะนำข้อมูลไปปรับปรุง การเรียนการสอนในชั่วโมงต่อไป

ความพร้อมก่อนเรียน

1. นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนหรือไม่

- () พร้อมทุกคน เพราะ.....
 () พร้อมบางคน เพราะ.....
 () ไม่มีความพร้อม เพราะ.....

2. นักเรียนมีการเตรียมอุปกรณ์การเรียนหรือไม่

- () เตรียมทุกคน เพราะ.....
 () เตรียมบางคน เพราะ.....
 () ไม่มี เพราะ.....
 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

ความร่วมมือในการเรียน

3. นักเรียนทราบดีจุดประสงค์ในการเรียนหรือไม่

- () ทราบดีทุกคน เพราะ.....
 () ทราบดีบางคน เพราะ.....
 () ไม่ทราบ เพราะ.....

4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติในการอ่านในใจหรือวิธีปฏิบัติในการเขียนได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ.....
 () ได้บางคน เพราะ.....
 () ไม่ได้เลย เพราะ.....

5. นักเรียนสามารถฝึกวิธีการอ่านเร็วหรือวิธีการเขียนได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

6. นักเรียนสามารถตั้งจุดประสงค์ของการอ่านหรือการเขียนได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

7. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากการอ่านได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

8. นักเรียนสามารถทำกิจกรรมหาใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

9. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

10. นักเรียนสามารถสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

11. นักเรียนสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

12. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องที่กำหนดให้ได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

13. นักเรียนสามารถเขียนรายงานจากการอ่านหนังสือได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

14. นักเรียนสามารถเขียนจดหมายส่วนตัวได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

15. นักเรียนสามารถอภิปรายหลังการทำกิจกรรมที่ครูกำหนดให้ได้หรือไม่

- () ได้ทุกคน เพราะ
- () ได้บางคน เพราะ
- () ไม่ได้เลย เพราะ

16. นักเรียนตั้งใจทำงานตามที่ได้รับมอบหมายทุกครั้งหรือไม่

- () ทุกครั้ง เพราะ
- () บางครั้ง เพราะ
- () ไม่ทำเลย เพราะ

17. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกิจกรรมหรือไม่

- () ทุกกิจกรรม เพราะ
- () บางกิจกรรม เพราะ
- () ไม่สนใจเลย เพราะ

18. นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมทันตามเวลาที่กำหนดให้ได้หรือไม่

- () ทันทุกกิจกรรม เพราะ
- () ทันบางกิจกรรม เพราะ
- () ไม่ทันเลย เพราะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสรุปและการประเมินผล

19. นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียนได้ถูกต้องหรือไม่

- () ถูกต้องทุกส่วน เพราะ
- () ถูกต้องบางส่วน เพราะ
- () ไม่ถูกต้องเลย เพราะ

20. นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการสอนได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดให้ได้หรือไม่

- () ผ่านเกณฑ์ทุกคน เพราะ
- () ผ่านเกณฑ์บางคน เพราะ
- () ไม่มีใครผ่านเกณฑ์ เพราะ
- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
-
-

แบบสัมภาษณ์นักเรียน วงจรที่.....

วัน เดือน ปี..... ผู้ช่วยวิจัย.....

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน ข้อมูลเกี่ยวกับตัวครู เพื่อนำผลการสัมภาษณ์ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด สำหรับให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในเชิงรายละเอียด

กรอบคำถามในการสัมภาษณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงนี้ นักเรียนคิดว่ากิจกรรมใดดีและกิจกรรมใดไม่ดี เพราะเหตุใด

() กิจกรรมที่คิดว่าดี คือ

เพราะ

() กิจกรรมที่คิดว่าไม่ดี คือ

เพราะ

2. นักเรียนอยากทำกิจกรรมกลุ่มหรือกิจกรรมเดี่ยว

() เดี่ยว เพราะ

() กลุ่ม เพราะ

3. กิจกรรมที่นักเรียนชอบมากที่สุดในช่วงนี้คือกิจกรรมใด เพราะเหตุใด

กิจกรรมที่ชอบมากที่สุดคือ

เพราะ

4. กิจกรรมที่นักเรียนอยากให้ครูจัดเพิ่มเติมมีหรือไม่ อย่างไร

() มี คือ

() ไม่มี เพราะ

5. ในช่วงนี้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกกิจกรรมหรือไม่

() ทุกกิจกรรม เพราะ

() บางกิจกรรม เพราะ

() ไม่มีส่วนร่วมเลย เพราะ

6. เรื่องที่เรียนในชั่วโมงนี้นักเรียนเข้าใจหรือไม่

- () เข้าใจทุกกิจกรรม เพราะ
- () เข้าใจบางกิจกรรม เพราะ
- () ไม่เข้าใจเลย เพราะ

7. สมาชิกในกลุ่มช่วยกันทำงานดีหรือไม่

- () ช่วยกันทุกคน เพราะ
- () ช่วยบางคน เพราะ
- () ไม่ช่วยเลย เพราะ
- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สื่อประกอบการสอน

8. สิ่งที่คุณนำมาใช้ประกอบการสอนในชั่วโมงนี้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีหรือไม่

- () เข้าใจเป็นอย่างดี เพราะ
- () เข้าใจบ้าง เพราะ
- () ไม่เข้าใจเลย เพราะ

9. ตัวหนังสือที่ใช้เขียนแผนภูมิ แถบประโยค และบนกระดาน นักเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจนหรือไม่

- () ชัดเจน เพราะ
- () ชัดเจนบางกิจกรรม เพราะ
- () ไม่ชัดเจน เพราะ

10. นักเรียนอยากให้คุณครูนำสื่อการสอนประเภทใดมาใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมอีก

- () ต้องการเพิ่ม คือ
- () ไม่ต้องการเพิ่ม เพราะ

11. สื่อการสอนที่คุณครูนำมาสอนมีความสอดคล้องกับเรื่องที่เรียนหรือไม่

- () สอดคล้อง เพราะ
- () สอดคล้องบางกิจกรรม เพราะ
- () ไม่สอดคล้อง เพราะ

12. สื่อการสอนที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนหรือไม่

- () เพียงพอทุกกิจกรรม เพราะ
- () เพียงพอบางกิจกรรม เพราะ
- () ไม่เพียงพอ เพราะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลเกี่ยวกับตัวครู

13. นักเรียนอยากให้ครูปฏิบัติตนกับนักเรียนอย่างไร

14. เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียนต้องการให้ครูทำอย่างไร

15. นักเรียนต้องการให้ครูจัดกิจกรรมเปลี่ยนกลุ่มทุกชั่วโมงหรือไม่

() ต้องการเปลี่ยนกลุ่มทุกชั่วโมง เพราะ

() ต้องการเปลี่ยนบางชั่วโมง เพราะ

() ต้องการอยู่กลุ่มเดิมทุกชั่วโมง เพราะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้

ตารางที่ 13 วิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

จุดประสงค์ในหลักสูตร	จุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป. 02	กิจกรรม / เนื้อหา
การอ่าน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว รวดเร็ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์ และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือ การใช้พจนานุกรม การเลือก การใช้ การเก็บรักษาหนังสือ และการใช้ห้องสมุดในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และหาความเพลิดเพลินในยามว่าง และรักการอ่าน	การอ่าน 1. มีความรู้หลักเกณฑ์การอ่านเกี่ยวกับคำสุภาพ ภาชิต คำพังเพย เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในการอ่านแผนที่ แผนที่ ฯลฯ 2. จับใจความสำคัญ สรุปสาระสำคัญของข้อความและเรื่องที่อ่าน 3. วิเคราะห์ความสำคัญ ความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ในข้อความและเรื่องที่อ่าน 4. แสดงความคิดเห็น สนับสนุน คัดค้าน ข้อความและเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล 5. อ่านเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม และเพื่อความบันเทิงอย่างสม่ำเสมอ 6. ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอเกี่ยวกับการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือกใช้ การเก็บรักษาหนังสือ และการใช้ห้องสมุด	การอ่าน - ปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการอ่าน และฝึกจนเป็นนิสัย รวมทั้งการใช้พจนานุกรมและห้องสมุดในการเพิ่มพูนความรู้ <u>สิ่งที่กำหนดให้อ่าน</u> การอ่านในใจ - เรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมสถานที่สำคัญ ชีวิตประวัติของบุคคล - แนวคิด นิทาน นิยาย เรื่องสั้นสำหรับเด็ก - บทร้อยกรอง เรื่องจากวรรณคดี สารคดี - บทความ ความเรียง ประกาศ โฆษณา คำชี้แจง คำแนะนำ - หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร <u>จุดเน้น</u> - อ่านได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว ถูกต้องตามอักขรวิธี มีวรรคตอนใช้น้ำเสียงได้เหมาะสม - อ่านได้รวดเร็วตามเวลาที่กำหนด อภิปรายซักถาม - ใช้พจนานุกรมได้ - จับใจความสำคัญ - การใช้ห้องสมุด

ตารางที่ 13 วิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย (ต่อ)

จุดประสงค์ในหลักสูตร	จุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป. 02	กิจกรรม / เนื้อหา
การเขียน เพื่อให้มีทักษะในการเขียนเขียนได้ถูกต้องรวดเร็ว เป็นระเบียบ สวยงาม และสื่อความได้เขียนอย่างมีรูปแบบได้ สามารถคิดลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เขียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และเขียนเชิงสร้างสรรค์ก็ได้ มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียน และนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	การเขียน 1. เขียนคำ วลี ประโยค ที่กำหนดให้ถูกต้อง 2. คัดลายมือถูกต้อง รวดเร็ว เป็นระเบียบ และสวยงาม 3. เขียนตามรูปแบบที่กำหนดโดยลำดับความคิด เหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง 4. เขียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และเชิงสร้างสรรค์ 5. เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นเหตุเป็นผล 6. นำการเขียนไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ 7. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีนิสัยที่ดีในการเขียน	การเขียน - อภิปรายซักถามเกี่ยวกับโครงเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ใจความสำคัญของเรื่องที่เขียน และฝึกเขียนตามความคิดของตนอย่างเสรี และสร้างสรรค์ สิ่งที่กำหนดให้เขียน - คัดลายมือ คำ วลี ประโยค ข้อความ - เครื่องหมาย อักษรย่อ - เขียนตามความคิดของตนเอง - เล่าเรื่อง รายงาน ตั้งคำถาม ตอบคำถาม บันทึกความรู้ - บันทึกเหตุการณ์ประจำวัน - สรุปความ แผนที่ แผนผัง - คำแนะนำสั่งสอน คำดักเตือน คำอธิบาย คำวิพากษ์วิจารณ์ - เขียนจดหมาย ย่อความ กรอกแบบรายการ - บัตรเชิญ บัตรอวยพร - โฆษณาสินค้า โฆษณา เชิญชวน - ตอบคำถาม ย่อเรื่อง - คำขวัญ คติพจน์ คำสัมผัส คล้องจอง บทร่ายกรอง สำนวน ภาษา

ตารางที่ 13 วิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย (ต่อ)

จุดประสงค์ในหลักสูตร	จุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป. 02	กิจกรรม / เนื้อหา
		จุดเน้น - ภาษา ถ้อยคำ รูปประโยค ลำดับเรื่อง การวางโครงเรื่อง - สาระสำคัญ คิดด้วยตนเอง เขียนสร้างสรรค์ รักการเขียน - ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามข้อปฏิบัติ หลักเกณฑ์ในการเขียน และใช้การเขียนเพิ่มพูนความรู้

การสร้างแผนการสอนรายบท ได้จากการสร้างตารางวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาตามหลักสูตร คู่มือครูวิชาภาษาไทย และนำผลการวิเคราะห์มาจัดทำแผนการสอนจำนวน 19 แผนการสอน ที่ผู้วิจัยนำไปสร้างเป็นวงจรปฏิบัติการ และกำหนดเป็นวงจรปฏิบัติดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทย

ตารางที่ 14 แสดงแผนการสอนวิชาภาษาไทยที่มีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วงจรที่ 1

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
1	1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ 2. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ 3. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ 4. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-บทเรียนเรื่อง ให้ ทุกซ์แก้ท่าน ทุกซ์ นั้นถึงตัว -วิธีการอ่านในใจ 1. นั่งตัวตรง 2. วางหนังสือให้ ระยะสายตาห่างจาก หนังสือประมาณ 1 ฟุต -ลักษณะท่าทางของ การอ่านในใจ 1. อ่านโดยไม่มี เสียง	ขั้นนำ นักเรียนทำกิจกรรมค้นหาชื่อเรื่องจาก กระดาษปริศนา ขั้นสอน 1. นักเรียนอ่านเร็วเพื่อหาคำยากในบทเรียน และฝึกปฏิบัติวิธีการและลักษณะท่าทางของ การอ่านในใจ 2. แบ่งกลุ่มแข่งขันกันหาความหมายของ คำศัพท์ 3. นักเรียนอ่านในใจอย่างละเอียดแล้วตั้ง คำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 4. บอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจและสรุป ข้อคิดที่ได้จากบทเรียน 5. แบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมในแผ่นปริศนา -เรียงลำดับภาพตามลำดับเหตุการณ์ของ เรื่อง -เขียนบรรยายภาพตามลำดับเหตุการณ์ ขั้นสรุป 1. สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่าน 2. สนทนาถามตอบเกี่ยวกับวิธีการ ข้อปฏิบัติ และขั้นตอนในการอ่านในใจ ขั้นวัดผล ทำแบบฝึกหัดจำนวน 8 ข้อ

วงจรที่ 1 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
2	1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ 2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้ 3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้	-แผนภาพโครงเรื่องบทเรียนเรื่อง ให้ ทุกซ์กำหนด ทุกซ์ นั้นถึงตัว -ข้อปฏิบัติและหลัก เกณฑ์ในการเขียน 1. ลักษณะทำนอง การจับปากกา การ วางสมุด การเคลื่อน ไหวมือ การลากเส้น ตัวอักษร และการ วางตำแหน่ง พยัญชนะ สระ และ วรรณยุกต์ -กลไกในการเขียน ก. การเว้นช่องไฟ ได้แก่ -การเว้นช่องว่าง ระหว่างบรรทัด -การเว้นระยะ ระหว่างบรรทัด -ความกว้างของ ตัวอักษร	ช้่นนำ สันทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเขียน แผนภาพโครงเรื่องว่า ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีวิธีการเขียนอย่างไร ช้่นสอน 1. นักเรียนเขียนข้อความเพื่อฝึกข้อปฏิบัติและ หลักเกณฑ์ในการเขียน และฝึกกลไกใน การเขียน 2. สรุปรถึงข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ใน การเขียนและกลไกในการเขียนที่ถูกต้อง 3. นักเรียนอ่านแผนภูมิความหมายและวิธี เขียนแผนภาพโครงเรื่อง 4. ครูเสนอรายละเอียดความหมาย ประโยชน์ การนำไปใช้ และวิธีการเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง 5. นักเรียนบอกเหตุการณ์สำคัญในแต่ละ ย่อหน้าของเรื่องที่อ่าน 6. นักเรียนเล่าเรื่องปากเปล่าจากเหตุการณ์ สำคัญ 7. นักเรียนแบ่งกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง 8. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง ช้่นสรุป 1. สันทนากับนักเรียนเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง 2. สันทนถึงข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ใน การเขียน และกลไกในการเขียน ช้่นวัดผล 1. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง

วงจรที่ 1 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
3	1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ 2. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ 3. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ 4. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-นิทานเรื่องราชานก -วิธีการอ่านในใจ ก. การอ่านเร็ว -การจับตา -ช่วงสายตา -การย้อนกลับ -การเปลี่ยนบรรทัด -ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ 1. อ่านโดยไม่มีเสียง 2. อ่านโดยไม่สะกดตัว แจกลูก แต่อ่านเป็นคำ เป็นประโยค	2. เขียนเรื่อง ให้ทุกซีกเท่ากัน ทุกซีกขึ้นถึงตัวจากแผนภาพโครงเรื่อง ขั้นนำ สนทนาเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ ขั้นสอน 1. นักเรียนอ่านเร็วเพื่อหาคำยากในนิทานและฝึกปฏิบัติวิธีการและลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ 2. แบ่งกลุ่มแข่งขันกันหาความหมายของคำศัพท์ 3. นักเรียนอ่านในใจอย่างละเอียดแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 4. บอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจและสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทาน 5. แบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมในแผ่นปริศนา -เรียงลำดับภาพตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องในนิทาน -เขียนบรรยายภาพตามลำดับเหตุการณ์ ขั้นสรุป 1. สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทานเรื่องราชานกและข้อคิดจากนิทาน 2. สนทนาถามตอบเกี่ยวกับวิธีการ ข้อปฏิบัติ และขั้นตอนในการอ่านในใจ ขั้นวัดผล ทำแบบฝึกหัดจำนวน 9 ข้อ

วงจรที่ 1 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
4	1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ 2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้ 3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้	-แผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่อง ราชานก -ข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน 1. ลักษณะหน้าหนังสือที่อ่านง่าย การจับปากกา การวางสมุด การเคลื่อนไหวมือ การลากเส้นตัวอักษร และการวางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ 2. การเขียนตัวหนังสือที่อ่านง่ายชัดเจน และถูกแบบ-กลไกในการเขียน 1. การเว้นช่องไฟ 2. การแบ่งคำ	ขั้นนำ สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย วิธีการเขียน และประโยชน์ของแผนภาพโครงเรื่อง ขั้นสอน 1. นักเรียนเขียนข้อความเพื่อฝึกข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน และฝึกกลไกในการเขียน 2. สรุปถึงข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียนและกลไกในการเขียนที่ถูกต้อง 3. นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่องบนกระดาน 4. แบ่งกลุ่มฝึกเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง 5. เขียนนิทานเรื่องราชานก ตามแผนภาพโครงเรื่อง 6. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของแต่ละกลุ่ม ขั้นสรุป 1. สนทนาเกี่ยวกับวิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และขั้นตอนในการเขียนเรื่อง 2. สนทนาถึงข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน และกลไกในการเขียน ขั้นวัดผล 1. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง 2. เขียนนิทานเรื่อง ราชานก ตามแผนภาพโครงเรื่อง

วงจรที่ 1 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
5	1. บอกวิธีการเขียนรายงานจากการอ่านได้ 2. เขียนรายงานจากการอ่านได้	-นิทานเรื่อง คนใจดี คนใจร้าย	ชั้นนำ สนทนาเกี่ยวกับการเขียนรายงานจากการอ่าน ขั้นสอน 1. อ่านนิทานคร่าว ๆ แล้วหาคำตอบจากคำถามที่ครูกำหนดให้ 2. นักเรียนอ่านแผนภูมิวิธีการเขียนรายงานจากการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ 3. ครูเสนอรายละเอียดการเขียนรายงานจากการอ่าน 4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนรายงานจากการอ่านนิทานเรื่อง คนใจดีคนใจร้าย 5. นำเสนอผลงาน พร้อมกับช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ร่วมกันอภิปรายวิธีการเขียนที่ถูกต้อง ขั้นสรุป อภิปรายสรุปถึงความหมาย ประโยชน์ วิธีการเขียน และส่วนประกอบของการเขียนรายงานจากการอ่าน

วงจรที่ 2

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
1	1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ 2. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ 3. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-บทเรียนเรื่อง จดหมายจากเพื่อน -วิธีการอ่านในใจ 1. มีสมาธิในการอ่าน 2. ไม่ออกเสียง ฟังพ่า -ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ 1. อ่านโดยไม่มีเสียง 2. อ่านโดยไม่สะกดตัว แจกลูก แต่อ่านเป็นคำ เป็นประโยค 3. มองครั้งเดียวอ่านหรือจับใจความได้ทั้งวลี ทั้งประโยค	ชี้นำ นักเรียนบอกข้อปฏิบัติในการอ่านในใจที่ถูกต้อง ชี้นำ 1. นักเรียนอ่านเร็วเพื่อหาคำยากในบทเรียนและฝึกปฏิบัติวิธีการอ่านและลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ 2. แบ่งกลุ่มแข่งขันกันจับคู่คำกับความหมาย 3. นักเรียนอ่านในใจอย่างละเอียดแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 4. บอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจและสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทาน ชี้นำสรุป 1. สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของบทเรียนเรื่องจดหมายจากเพื่อน 2. สรุปถึงข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ 3. สรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจ ชี้นำวัดผล ทำแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ
2	1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ 2. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-บทเรียนเรื่อง จดหมายจากเพื่อน -วิธีการอ่านในใจ 1. มีสมาธิในการอ่าน 2. ไม่ออกเสียง ฟังพ่า -ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ	ชี้นำ นักเรียนบอกข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจที่ถูกต้อง ครูช่วยเพิ่มเติมถ้าไม่สมบูรณ์ ชี้นำ 1. แบ่งกลุ่มหาใจความสำคัญของข้อความที่ครูกำหนดให้ 2. อภิปรายผลงาน และตรวจสอบความถูกต้อง 3. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง

วงจรที่ 2 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
		1. อ่านโดยไม่มีเสียง 2. อ่านโดยไม่สะกดตัว แจกลูก แต่อ่านเป็นคำ เป็นประโยค 3. มองครั้งเดียวอ่านเรื่องจับใจความได้ทั้งวลี ทั้งประโยค -กลไกในการอ่าน 1. การจับตา 2. ชวงสายตา 3. การย้อนกลับ 4. การเปลี่ยนบรรทัด	ขั้นสรุป 1. สนทนาถึงแนวคิดของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน 2. สรุปถึงข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ 3. สรุปลำดับขั้นตอนในการอ่านในใจ ขั้นวัดผล 1. เขียนสรุปใจความสำคัญของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน 2. บอกแนวคิดของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน
3	1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ 2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้ 3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้	-แผนภาพโครงเรื่อง จดหมายจากเพื่อน -ข้อควรปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน 1. ลักษณะท่วงท่าการจับปากกา การวางสมุด 2. การเขียนตัวหนังสือที่อ่านง่ายและถูกแบบ -กลไกในการเขียน 1. การเว้นช่องไฟ	ขั้นนำ นักเรียนเล่าเรื่อง จดหมายจากเพื่อน โดยลำดับเหตุการณ์ และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ขั้นสอน 1. นักเรียนเขียนข้อความเพื่อฝึกข้อควรปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียนและฝึกกลไกในการเขียน 2. นักเรียนบอกรูปแบบของแผนภาพโครงเรื่อง บทเรียนเรื่อง จดหมายจากเพื่อน 3. นักเรียนช่วยกันเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ 4. นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อปรับข้อความในแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์

วงจรที่ 2 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
		2. การแบ่งคำ 3. การแบ่งวรรคตอน	5. แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และฝึกเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องโดยแบ่งกันเล่าคนละตอน ขั้นสรุป 1. สนทนาถึงวิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ประโยชน์ของการเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง ประโยชน์ของแผนภาพโครงเรื่อง 2. สรุปถึงข้อปฏิบัติในการเขียน ขั้นวัดผล 1. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องบทเรียนเรื่อง จดหมายจากเพื่อน 2. เขียนเรื่อง จดหมายจากเพื่อน ตามแผนภาพโครงเรื่อง
4	1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ 2. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ 3. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน -วิธีการอ่านในใจ 1. ไม่ทำปากขมุบขมิบ 2. ไม่อ่านเป็นคำ ๆ -ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ 1. อ่านโดยไม่ส่ายหน้าตามบรรทัดกรอกแต่ตาเท่านั้น 2. อ่านได้ครั้งละนาน ๆ	ขั้นนำ นักเรียนอ่านเร็วเพื่อหาคำยากในนิทาน และบอกวิธีการอ่านให้รวดเร็ว และฝึกปฏิบัติวิธีการอ่านในใจและลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ ขั้นสอน 1. แบ่งกลุ่มแข่งขันกันจับคู่บัตรคำกับความหมาย 2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ 3. สนทนาจากภาพในนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน 4. อ่านเรื่องอย่างละเอียดเพื่อฝึกการอ่านในใจ ตั้งคำถามและตอบคำถาม 5. บอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจ และบอก

วงจรที่ 2 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
5	1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ 2. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-นิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน -วิธีการอ่านในใจ 1. ไม่ทำปากขมุบขมิบ 2. ไม่อ่านเป็นคำ ๆ -ลักษณะท่าทางของการอ่านในใจ 1. อ่านโดยไม่ส่ายหน้า กรอกแต่ตาเท่านั้น 2. อ่านได้ครั้งละนาน ๆ	ข้อคิดที่จากการอ่านนิทาน ขั้นสรุป 1. สนิทสนมเกี่ยวกับเนื้อหาของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน 2. สรุปถึงข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ 3. สรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจ ขั้นวัดผล นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 8 ข้อ ขั้นนำ สนิทสนมเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ ขั้นสอน 1. นักเรียนแต่ละกลุ่มหาใจความสำคัญของนิทานตามข้อคำถามที่ครูกำหนดให้ 2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับใจความสำคัญของข้อคำถามที่ถูกต้อง 3. นักเรียนอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้จากนิทาน 4. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากนิทาน ขั้นสรุป 1. สรุปแนวคิดของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน 2. สรุปข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ 3. สรุปขั้นตอนในการอ่านในใจ ขั้นวัดผล 1. เขียนสรุปใจความสำคัญของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน

วงจรที่ 2 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
6	1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ 2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้ 3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้	-แผนภาพโครงเรื่องนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน -ข้อควรปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน 1. ลักษณะท่าทางการจับปากกา การเคลื่อนไหวมือ การวางสมุด การลากเส้น ตัวอักษร การวางตำแหน่งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ -กลไกในการเขียน 1. การเว้นช่องไฟ 2. การแบ่งคำ 3. การแบ่งวรรคตอน 4. การย่อหน้า	2. บอกแนวคิดของนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ขั้นนำ ทบทวนนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ขั้นสอน 1. นักเรียนเขียนข้อความเพื่อฝึกข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน และฝึกกลไกในการเขียน 2. อภิปรายเกี่ยวกับวิธีการเขียนที่ถูกต้อง 3. บอกรูปแบบของแผนภาพโครงเรื่อง 4. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ 5. อาสาสมัครเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องเพื่อปรับข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง 6. แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมในแผ่นปริศนา -เขียนแผนภาพโครงเรื่อง -เขียนนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน ด้วยภาษาของตนเอง 7. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานที่กลุ่มนำเสนอ ขั้นสรุป 1. สอนหาถึงวิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่องประโยชน์ของการเล่าเรื่อง และประโยชน์ของแผนภาพโครงเรื่อง 2. สรุปถึงข้อควรปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน 3. สรุปถึงขั้นตอนในการเขียน

วงจรที่ 2 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
7	1. เขียนจดหมายถึงเพื่อนได้ 2. ปฏิบัติตนในการเขียนจดหมายถึงเพื่อนได้	-การเขียนจดหมายถึงเพื่อน -ข้อปฏิบัติในการเขียน 1. นั่งตัวตรง 2. จับปากกา และวางสมุดให้ถูกวิธี 3. เขียนตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ -กลไกในการเขียน 1. การเว้นวรรคตอน 2. การแบ่งคำ 3. การแบ่งวรรคตอน 4. การย่อหน้า	ชั้นวัดผล 1. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน 2. เขียนนิทานเรื่อง รอยยิ้มในฤดูร้อน: ตามแผนภาพโครงเรื่อง ชั้นนำ ทบทวนบทเรียนโดยการตอบคำถามและพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ชั้นสอน 1. อาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในการเขียน 2. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อปฏิบัติในการเขียน 3. แบ่งกลุ่มอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนจดหมายส่วนตัวและการจำหน่ายของ โดยดูแผนภูมิประกอบ 4. แบ่งกลุ่มใหญ่ออกเป็นกลุ่มย่อยทำกิจกรรมในแผ่นปริศนา -เขียนจดหมายจากเพื่อน พร้อมทั้งจำหน่ายของจดหมาย ชั้นสรุป สรุปถึงรูปแบบการเขียนจดหมายและการจำหน่ายของจดหมาย การใช้คำขึ้นต้น คำลงท้าย และข้อปฏิบัติในการเขียน ชั้นวัดผล นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัด

วงจรที่ 3

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
1	1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ 2. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ 3. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-บทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ -วิธีการอ่านในใจ 1. ไม่ชี้ตัวอักษร 2. กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือสายหน้า 3. ไม่อ่านกลับไปกลับมา 4. ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า -กลไกในการอ่าน 1. การจับตา 2. ช่วงสายตา 3. การย้อนกลับ 4. การเปลี่ยนบรรทัด	ขั้นนำ นักเรียนบอกข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ ขั้นสอน 1. อ่านเร็วเพื่อหาคำยากในบทเรียน และเพื่อฝึกวิธีการอ่านในใจและกลไกในการอ่าน 2. นักเรียนบอกวิธีการอ่านให้รวดเร็ว 3. แบ่งกลุ่มแข่งขันกันจับคู่บัตรคำกับความหมาย 4. อ่านเรื่องอย่างละเอียดเพื่อฝึกการอ่านในใจ ตั้งคำถามและตอบคำถาม 5. บอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจ และบอกข้อคิดที่ได้จากบทเรียน ขั้นสรุป 1. สรุปเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ 2. สรุปถึงข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ 3. สรุปขั้นตอนการอ่านในใจ ขั้นวัดผล นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 8 ข้อ
2	1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ 2. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-บทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ -วิธีการอ่านในใจ 1. ไม่ชี้ตัวอักษร 2. กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือสายหน้า 3. ไม่อ่านกลับไปกลับมา	ขั้นนำ สอนทบทวนเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ ขั้นสอน 1. แต่ละกลุ่มหาใจความสำคัญของบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ 2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับใจความสำคัญของข้อความที่ถูกต้อง 3. อภิปรายถึงวิธีการสรุปข้อคิดจากบทเรียน

วงจรที่ 3 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
3	1. เขียนแผนภาพ โครงเรื่องได้ 2. เล่าเรื่องจาก แผนภาพ โครงเรื่องได้ 3. เขียนเรื่องจาก แผนภาพ โครงเรื่องได้	4. ไม่หยุดอ่านจน กว่าจะจบย่อหน้า -กลไกในการอ่าน 1. การจับตา 2. ช่วงสายตา 3. การย้อนกลับ 4. การเปลี่ยน บรรทัด	4. บอกข้อคิดที่ได้จากบทเรียน ขั้นสรุป 1. สรุปถึงแนวคิดของบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ 2. สรุปข้อควรปฏิบัติในการอ่านในใจ 3. สรุปขั้นตอนในการอ่านในใจ ขั้นวัดผล 1. เขียนสรุปใจความสำคัญของบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ 2. บอกแนวคิดของบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ
		-แผนภาพโครงเรื่อง บึงนกน้ำ -ข้อปฏิบัติและหลัก- เกณฑ์ในการเขียน 1. ลักษณะทำนอง การจับปากกา การวางสมุด 2. การเขียนตัว หนังสือที่อ่านง่าย ชัดเจน และถูกแบบ -กลไกในการเขียน 1. การเว้นช่องไฟ 2. การแบ่งคำ 3. การย่อหน้า 4. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน	ขั้นนำ นักเรียนเล่าเรื่อง บึงนกน้ำ พร้อมทั้ง สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ขั้นสอน 1. อาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับข้อ ปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน และฝึก กลไกในการเขียน 2. อภิปรายสรุปถึงข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ใน การเขียน 3. นักเรียนบอกรูปแบบของแผนภาพ โครงเรื่อง บึงนกน้ำ 4. นักเรียนช่วยกันเติมข้อความในแผนภาพ โครงเรื่องบนกระดานดำ 5. นักเรียนอาสาสมัครเล่าเรื่องจากแผนภาพ โครงเรื่อง 6. แต่ละกลุ่มเขียนเรื่องจากแผนภาพ โครงเรื่อง 7. ฝึกเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

วงจรที่ 3 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
			ขั้นสรุป - สรุปถึงวิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง - สรุปถึงข้อปฏิบัติในการเขียน - สรุปถึงขั้นตอนในการเขียน ขั้นวัดผล - เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง - เขียนเรื่องปิ้งนกกินตามแผนภาพโครงเรื่อง
4	- ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ - เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ - สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้	-นิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ -วิธีการอ่านในใจ - ไม่ชี้ตัวอักษร - กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือสายตา - ไม่อ่านกลับไปกลับมา - ไม่หยุดอ่านจนกว่าจะจบย่อหน้า	ขั้นนำ นักเรียนบอกข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ ถ้าไม่สมบูรณ์ครูช่วยเพิ่มเติม ขั้นสอน - อ่านเร็วเพื่อหาคำยากในนิทาน และเพื่อฝึกวิธีการอ่านในใจ - บอกวิธีการอ่านให้รวดเร็ว - แบ่งกลุ่มแข่งขันกันจับคู่บัตรคำกับความหมาย - อ่านนิทานอย่างละเอียดเพื่อฝึกอ่านในใจ - ตั้งคำถามและตอบคำถาม - บอกจุดประสงค์ในการอ่านในใจ - บอกข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ขั้นสรุป - สรุปเนื้อเรื่องโดยการตอบคำถาม - สรุปถึงข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ - สรุปถึงขั้นตอนในการอ่านในใจ

วงจรที่ 3 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
		-กลไกในการอ่าน 1. การจับตา 2. ชวงสายตา 3. การย้อนกลับ 4. การเปลี่ยน บรรทัด - ลักษณะทาง ของการอ่านในใจ 1. อ่านได้รวดเร็ว และจับใจความได้ดี 2. การกวาดสายตา รวดเร็ว	ขั้นวัดผล นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 7 ข้อ
5	1. บอกใจความ สำคัญของเรื่องที่ อ่านได้ 2. สรุปข้อคิดจาก เนื้อเรื่องได้	(เหมือนแผนการ สอนที่ 16)	ขั้นนำ สนทนาเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการอ่าน ในใจที่ถูกต้อง ขั้นสอน 1. แต่ละกลุ่มหาใจความสำคัญของนิทานเรื่อง ลาไม่รู้จักตน 2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับใจความสำคัญของ ข้อความที่ถูกต้อง 3. อภิปรายสรุปถึงวิธีการหาข้อคิดจากนิทาน 4. นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทาน ขั้นสรุป 1. สรุปถึงแนวคิดของนิทานเรื่อง ลาไม่รู้จักตน 2. สรุปถึงข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ และกลไก ในการอ่าน 3. สนทนาเกี่ยวกับขั้นตอนในการอ่านในใจ

วงจรที่ 3 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
6	1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ 2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้ 3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้	-แผนภาพโครงเรื่องนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ -ข้อปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน 1. ลักษณะทำนองการจับปากกา การวางสมุด 2. การเขียนตัวหนังสือที่อ่านง่ายชัดเจน และถูกแบบ -กลไกในการเขียน 1. การเว้นช่องไฟ 2. การแบ่งคำ 3. การแบ่งวรรคตอน 4. การย่อหน้า 5. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน 6. การวางสระ	ขั้นวัดผล 1. เขียนสรุปใจความสำคัญของนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ 2. บอกแนวคิดของนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ขั้นนำ นักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ขั้นสอน 1. เขียนข้อความเพื่อฝึกเขียนข้อความปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน และกลไกในการเขียน 2. อภิปรายถึงพฤติกรรมการเขียนที่ถูกต้อง 3. บอกรูปแบบของแผนภาพโครงเรื่องของนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ 4. เติมข้อความของนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ในแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ เพื่อปรับปรุงข้อความในแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์ 6. แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมในแผ่นปริศนา -เขียนแผนภาพโครงเรื่อง -เขียนนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ตามแผนภาพโครงเรื่อง 7. อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของแต่ละกลุ่ม ขั้นสรุป 1. สรุปถึงข้อความปฏิบัติในการเขียน 2. สรุปถึงขั้นตอนในการเขียน

วงจรที่ 3 (ต่อ)

แผนการสอนที่	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
7	1. บอกวิธีเขียน รายงานจากการ อ่านได้ 2. เขียนรายงาน จากการอ่านได้	การเขียนรายงาน จากการอ่าน	ขั้นวัดผล 1. เติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง ลาไม่รู้คุณ 2. เขียนนิทานเรื่อง ลาไม่รู้คุณ ตามแผนภาพ โครงเรื่อง ขั้นนำ สันทนาเกี่ยวกับวิธีการเขียนรายงาน จากการอ่าน ขั้นสอน 1. อ่านนิทานคร่าว ๆ แล้วหาใจความสำคัญ จากคำถามที่ครูกำหนด 2. แบ่งกลุ่มเขียนรายงานจากการอ่านนิทาน เรื่อง กลองเป็นเหตุ 3. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้น ครูช่วย ตรวจสอบ 4. อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลงานที่ถูกต้อง ขั้นสรุป สรุปถึงความหมาย ประโยชน์ วิธีการเขียน และส่วนประกอบของการเขียนรายงานจาก การอ่าน ขั้นวัดผล นักเรียนเขียนรายงานจากการอ่านนิทานเรื่อง กลองเป็นเหตุ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตารางที่ 15 แสดงตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย

จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม (ข้อที่)					รวม/ข้อ
	รู้จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	
เมื่อนักเรียนอ่านในใจเรื่องที่กำหนดให้นักเรียนสามารถ						
1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ .	1,11,21,26	5,12,16,17,22,27,31,32,38	6,34,37			16
2. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้		2,4,7,18,23,28,33,39		9,13		10
3. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้	14,19,24,29					4
4. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้		8,10,25,30,35		3,15,20,36,40		10
เมื่อนักเรียนอ่านในใจเรื่องที่กำหนดให้แล้วนักเรียนสามารถ						
1. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้				1 (เขียน)		1
2. เล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้						
3. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้					2 (เขียน)	1

ฉบับที่ 1
การอ่านในใจ

- คำชี้แจง** 1. แบบวัดทักษะทางภาษาชุดนี้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านใหม่ฉนวน
สโป. พิมาย สปจ. นครราชสีมา ประจำปีการศึกษา 2541
2. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 40 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง (60 นาที)
3. ข้อสอบทุกข้อเป็นข้อสอบแบบปรนัย ให้นักเรียนเลือกตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

จาก ก ข ค ง

4. ห้ามขีดเขียนเครื่องหมายหรือข้อความใด ๆ ลงในแบบทดสอบ
5. ถ้ามีข้อสงสัยใด ๆ ขอให้ถามอาจารย์ผู้คุมสอบ

ตัวอย่างวิธีตอบ

0. เสียงที่เปล่งออกมาและมีความหมายเรียกว่าอะไร

ก. คำ

ข. กลุ่มคำ

ค. พยางค์

ง. ประโยค

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ก จึงกากบาททับตัวอักษร ก ในกระดาษคำตอบดังนี้

0.	ก	ข	ค	ง
	(X)	()	()	()

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดเส้นขวางทับกากบาทเดิมเสียก่อนแล้วจึงขีดคำตอบใหม่ ดังนี้

0.	ก	ข	ค	ง
	(X)	()	()	IX

ฉบับที่ 1

การอ่านในใจ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

“ขณะที่โซลงข้างกำลังกินอาหารอย่างเพลิดเพลินอยู่นั้น มีลูกข้างตัวหนึ่งซึ่งมีนิสัยดื้อรั้น ชอบทำตามใจตัวเอง ไม่ชอบทำตามคำสั่งสอนของแม่และจำโซลงที่คอยพร่ำสอนให้ทำตามกฎระเบียบของกลุ่มได้แอบออกไปหา กินตามลำพัง ทันใดนั้นขณะที่ท้องฟ้ากำลังแจ่มใสก็พลันมีดครึ้ม มีเมฆดำทะมึนไปทั่วฟ้าแลบแปลบปลาบ เสียงฟ้าคำรามดังครืน ๆ ลมพายุกระโชกแรงมาเป็นระยะ ๆ และทันใดนั้นเองสายฝนก็ตกกระหน่ำลงมาอย่างหนัก ลูกข้างมองซ้ายมองขวาก็ไม่เจอโซลงข้าง ด้วยความกระวนกระวายใจ และตกใจกลัวที่ตนจะพลัดจากโซลง ลูกข้างจึงรีบวิ่งด้วยความเร็วและลุลลัน ทันใดนั้น ลูกข้างก็สิ้นใจตกลงไปในบ่อน้ำข้างทางที่เต็มไปด้วยจอกแหน ลูกข้างตะเกียกตะกายอยู่นานก็ไม่สามารถขึ้นจากปากบ่อได้ พลังคิดในใจว่า “ถ้าเราขึ้นจากบ่อไม่ได้ เราต้องตายเป็นแน่แท้” ลูกข้างทั้งร้องไห้และร้องเรียกหาแม่ แต่ก็ไม่ได้ยินเสียงขานรับแต่อย่างใด ลูกข้างรำพันกับตัวเองว่า “นี่แหละ เพราะเราไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของแม่ และจำโซลง เราขาดระเบียบวินัย เราดื้อรั้นชอบทำตามใจตัวเอง ถ้าฝนตกไม่หยุด ระดับน้ำในบ่อสูงขึ้นเรื่อย ๆ เราไม่มีแรงตะกายขึ้นจากบ่อก็จะต้องจมน้ำตายอยู่ในบ่อนี้แน่นอน” ลูกข้างรำพันด้วยความอ่อนแรง และนึกถึงแต่แม่”

1. นักเรียนคิดว่าลูกข้างจะตายหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ตาย เพราะ ไม่มีแรงตะกายขึ้นจากบ่อน้ำและระดับน้ำในบ่อน้ำสูงขึ้นเรื่อย ๆ
- ข. ตาย เพราะ ลูกข้างตัวเล็กจึงไม่มีแรงพอที่จะขึ้นมาได้
- ค. ไม่ตาย เพราะ ลูกข้างร้องเรียกหาแม่ตลอดเวลา
- ง. ไม่ตาย เพราะ บ่อน้ำเต็มไปด้วยจอกแหน

2. ใจความสำคัญของเรื่องนี่คืออะไร

- ก. ลูกข้างได้รับอันตรายเพราะความดื้อรั้นและเอาแต่ใจตัวเอง
- ข. ลูกข้างได้รับอันตรายเพราะรีบวิ่งหนีลมพายุด้วยความตกใจ
- ค. ลูกข้างได้รับอันตรายเพราะฝนตกกระหน่ำลงมาอย่างรุนแรง
- ง. ลูกข้างได้รับอันตรายเพราะพยายามวิ่งไปหาแม่และจำโซลง

3. ข้อคิดของเรื่องนี้คืออะไร

- ก. การขาดระเบียบวินัยและไม่ทำตามกฎระเบียบของหมู่คณะอาจทำให้ตนเองได้รับอันตราย
- ข. การทำตนเป็นผู้ที่ชอบเอาแต่ใจตนเองทำให้ผู้อื่นไม่คบหาสมาคมด้วย
- ค. การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะต้องพยายามทำตามแบบอย่างของหัวหน้าเท่านั้น
- ง. การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้นำจะทำให้ได้รับการยกย่องจากคนรอบข้าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 4

“เมื่อบุญหลายเปิดกล่องออกดูแล้ว เขาแทบไม่อยากเชื่อสายตาตนเอง เพราะในกล่องมี เล็กกันหนาวตัวหนึ่ง มันเป็นเสื้อกันหนาวสีแดงสดใส สีเหมือนดอกจานในหน้าแล้ง บุญหลายคว้าเสื้อ ขึ้นแนบอก ก่อนโหมเข้ากอดแม่ด้วยความดีใจ”

4. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของเรื่องนี้

ก. เสื้อกันหนาวของบุญหลาย

ข. เสื้อกันหนาวสีแดงเหมือนดอกจาน

ค. บุญหลายได้ของขวัญเป็นเสื้อกันหนาวสีแดง

ง. ในกล่องมีเสื้อกันหนาวสีแดง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 5-8

“ม้าตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ในคอกเล็ก ๆ อย่างสบาย อยู่มาวันหนึ่งเกิดฝนตกอย่างหนัก ม้าตัวนั้น แลเห็นวัวตัวหนึ่งยืนตากฝน ไม่มีที่บังฝนบังลม ตัวสั่นด้วยความหนาว ม้าผู้มึนน้ำใจก็เขยิบตัวให้ที่พักอาศัย หลบฝนแก่วัวตัวนั้นให้เข้ามาอยู่ในคอกเล็ก ๆ นั้นด้วย แต่วัวใจดำมีความเห็นแก่ตัวมาก จึงค่อย ๆ เบียดตัว เข้ามาในคอกทีละน้อย ๆ จนในที่สุดก็ผลักดันเจ้าของคอก คือม้าผู้มึนน้ำใจให้พลัดหลุดออกมาจากคอกของตนเอง”

5. จากคำตอบต่อไปนี้ข้อใดคือคำถาม

“ม้าพลัดหลุดออกมาจากคอกของตน”

ก. ผลสุดท้ายของเรื่องเป็นอย่างไร

ข. วัวทำอะไรกับม้าตัวนั้น

ค. เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นกับวัว

ง. วัวต้องการให้ม้าเป็นอะไร

6. ถ้านักเรียนเป็นม้าตัวนั้น เมื่อถูกวัวเบียดจนหลุดออกมาจากคอกนักเรียนจะอย่างไร

ก. ต่อกว่าวัวแล้วไล่ออกจากคอก

ข. เบียดวัวให้ออกไปจากคอกของตน

ค. ขอร้องให้วัวเขยิบตัวให้ตนเข้าไปหลบฝนด้วย

ง. ต่อสู้กับวัวเพื่อแย่งกันเข้าไปอยู่ในคอก

7. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร

ก. วัวต้องการแย่งคอกจากม้า

ข. ม้าเป็นผู้มึนน้ำใจมาก

ค. ม้าถูกวัวเบียดออกมาจากคอก

ง. ม้าให้วัวเข้ามาหลบฝนในคอกด้วยจึงถูกวัวเบียดคอกนอกคอก

8. นิทานเรื่องนี้ต้องการสอนเรื่องใด

ก. การให้ความรักแก่คนอื่น

ข. ความไม่เห็นแก่ตัว

ค. ความอดทนอดกลั้น

ง. ความเห็นใจผู้อื่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 9-10

"คุณยายมีเพื่อนบ้าน เขาค้าส่งถ่าน ลูกแต่ละคนหน้าตามอมแมม เพราะช่วยดวงถ่านเวลาเรือมาเทียบท่าพร้อม ๆ กัน หลาย ๆ ลำ ลูกจ้างตวงไม้ถ่าน นายและลูก ๆ ก็ต้องลงมือช่วยตวงด้วย ถึงหน้าตาดำก็ได้กำไรที่ถึงสะตางค์แล้ว"

9. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. อาชีพขายถ่านเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี
- ข. ผู้ที่ประกอบอาชีพขายถ่านจะต้องมีเรือหลายลำสำหรับขนถ่านไปส่งลูกค้า
- ค. คนที่ประกอบอาชีพขายถ่านจะต้องไม่จ้างลูกจ้างจึงจะทำให้ได้กำไรดี
- ง. คนที่ประกอบอาชีพขายถ่านจะต้องหน้าตามอมแมมทุกคนเพราะต้องช่วยกันตวงถ่าน

10. ข้อความนี้ต้องการสอนเรื่องใด

- ก. ความขยันหมั่นเพียร
- ข. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ค. การขายถ่าน
- ง. ความรักใคร่กลมเกลียว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 11-15

ที่ป่าใหญ่แห่งหนึ่ง มีฝูงกวางอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีพญากวางเป็นหัวหน้าจำฝูง ฝูงกวางจะย้ายหน้าไปหากินยังทิศทางใดก็ได้ ยามค่ำคืนจะลงกินน้ำแห่งใดก็ได้ ต้องถามพญากวางเพราะพญากวางผู้เป็นหัวหน้าเป็นผู้นำฝูงที่ฉลาด สามารถลี้ภัยอันตรายที่จะมาถึง และชำนาญในวิธามายากวาง ซึ่งเป็นวิชาเล่ห์กลสำหรับป้องกันตัวจนชำนาญ

นางกวางตัวหนึ่งซึ่งเป็นน้องสาวพญากวาง ได้นำลูกซึ่งเป็นตัวผู้เพิ่งหย่านมแม่มาฝากพญากวางผู้เป็นลุง เพื่อให้พญากวางสั่งสอนอบรมและให้การศึกษา เรียนรู้วิธามายากวาง

พญากวางก็สั่งสอนหลานด้วยใจเมตตา กวางผู้เป็นหลานก็ว่านอนสอนง่าย ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนไม่ช้าก็เรียนจบหลักสูตรวิธามายากวาง จากนั้นก็กลับไปอยู่กับพ่อแม่

วันหนึ่ง กวางหลานชายพญากวางซึ่งเพิ่งเรียนจบได้ไม่กี่วัน ตามพ่อแม่และฝูงกวางออกไปหากินด้วยความพลาดพลั้ง กวางนั้นเดินไปติดบ่วงที่นายพรานดักไว้ ด้วยความตกใจก็ส่งเสียงร้องทำให้ฝูงกวางแตกฮือวิ่งเข้าป่าหลบหนีภัย นางกวางแม่ก็ตกใจยิ่งนักวิ่งกระหืดกระหอบมาบอกพี่ชายว่า หลานติดบ่วง นายพราน พญากวางปลอบน้องสาวว่าคงไม่เป็นไรหรอก เพราะได้สั่งสอนหลานในเรื่องวิธามายากวางจนชำนาญแล้ว หลานชายคงป้องกันตนเองได้

รุ่งเช้า นายพรานใจบาปก็ออกจากบ้านมายังที่ดักบ่วงได้ ก็ได้เห็นกวางแรกรุ่นติดบ่วงนอนตะแคงข้างหนึ่งอยู่ ขาทั้งสองข้างของลูกกวางเหยียดตรง มีรอยเท้าตะกุ่มกอดหญ้าและดินกระจุยกระจายใกล้บริเวณนั้น ลิ่นห้อยออกจากปาก ท้องลูกกวางโป่งเหมือนพองขึ้นอืด ไม่หายใจ เยี่ยวราดพื้น ชีจุกกัน นายพรานรำพึงด้วยความสำคัญมั่นหมายว่า กวางแรกรุ่นตัวนี้คงติดบ่วงตั้งแต่ตอนหัวค่ำ คงตกใจลื่นใจตาย

หลายชั่วโมงมาแล้ว เขาก็แก้มองออก แล้วก็มีดไปตัดกิ่งไม้และใบไม้เพื่อนำมารองข้าวและเนื้อกวาง
พอนายพรานผลจากไปลูกกวางรีบขึ้นมายืนดูขึ้น สะบัดตัววิ่งเข้าป่าอย่างรวดเร็ว ลูกกวางวิ่งหนีจนไปทัน
ฝูงกวางและได้เข้าไปอยู่กับพ่อแม่และญาติพี่น้อง

11. สาเหตุที่ทำให้ลูกกวางติดบ่วงนายพรานคืออะไร

ก. ความดีใจ

ข. ความตกใจ

ค. ความพลั้งเผลอ

ง. ความหะงัดตัว

12. จากคำตอบต่อไปนี้ข้อใดคือคำถาม

“นายพรานคิดว่าลูกกวางตายแล้วจึงแก้มองออก”

ก. เหตุใดลูกกวางจึงหนีไปได้

ข. ลูกกวางตายจริงหรือไม่

ค. นายพรานดีใจหรือไม่ที่เห็นลูกกวางติดบ่วง

ง. ลูกกวางทำอะไรเมื่อติดบ่วงนายพราน

13. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร

ก. ลูกกวางติดบ่วงนายพราน

ข. ลูกกวางเชื่อฟังคำสั่งสอนของพญากวาง

ค. ลูกกวางใช้อุบายทำให้เอาตัวรอดจากการติดบ่วงนายพราน

ง. นายพรานหลงกลลูกกวางที่ติดบ่วงตนเอง

14. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ลูกกวางติดกับดักนายพราน

2. นายพรานเจอกวางแรกรุ่นติดกับดักที่ตนเองวางไว้

3. ลูกกวางวิ่งเข้าไปหาฝูงหลังจากนายพรานแก้มองแล้ว

4. นายพรานเตรียมข้าวและเนื้อกวาง

ก. 4-3-2-1

ข. 3-4-1-2

ค. 2-1-3-4

ง. 1-2-4-3

15. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไร

ก. การมีสติทำให้สามารถเอาตัวรอดจากอันตรายเมื่อมีเหตุการณ์คับขันเกิดขึ้น

ข. คนที่ชอบฆ่าสัตว์ตัดชีวิตควรที่จะได้รับบทเรียนจากการกระทำของตน

ค. เมื่อได้รับอันตรายไม่ควรทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ง. กวางมีความเฉลียวฉลาดในด้านการหลบหนีนายพราน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 16-20

“หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งถูกเหล่านายพรานกำลังตามล่า จึงอ่อนวอนให้คนตัดไม้ช่วยซ่อนตัวไว้ คนตัดไม้บอกให้หมาจิ้งจอกเข้าไปแอบในกระท่อมของเขา ไม่ช้าเหล่านายพรานก็มาถึง พลังถามคนตัดไม้ว่าเห็นหมาจิ้งจอกผ่านมาทางนี้บ้างไหม คนตัดไม้ตอบว่าไม่เห็น แต่กลับชี้มือไปตรงที่หมาจิ้งจอกซ่อนอยู่ พวกนายพรานก็เชื่อตามคำพูด แต่ไม่สนใจทำทางบอกใบ้เป็นนัยของคนตัดไม้ เมื่อหมาจิ้งจอกเห็นพวกนายพรานจากไปแล้ว ก็ออกจากที่ซ่อนโดยไม่กล่าวขอบคุณ คนตัดไม้จึงตำหนิหมาจิ้งจอกที่ไม่สำนึกบุญคุณที่เขาช่วยเหลือให้รอดพ้นจากอันตราย หมาจิ้งจอกตอบกลับไปว่า “ข้าจะขอบใจเจ้าแน่นอน ถ้าการกระทำกับคำพูดของเจ้าตรงกัน”

16. เหตุใดหมาจิ้งจอกจึงไม่กล่าวขอบคุณคนตัดไม้

- ก. เป็นผู้ที่ไม่มีสัมมาคารวะ
- ข. โกรธคนตัดไม้ที่ไปพูดคุยกับนายพราน
- ค. เป็นผู้ที่ไม่รู้จักสำนึกบุญคุณ
- ง. ต้องการให้คนตัดไม้สำนึกถึงการกระทำของตนเอง

17. จากคำตอบข้อ 16 ข้อใดคือคำถาม

- “ปากกับใจไม่ตรงกัน”
- ก. คนตัดไม้ต้องการให้หมาจิ้งจอกเป็นอย่างไร
- ข. นักเรียนคิดว่าคนตัดไม้เป็นคนอย่างไร
- ค. คนตัดไม้ทำอะไรกับหมาจิ้งจอก
- ง. การกระทำของคนตัดไม้ทำให้เกิดผลอย่างไร

18. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร

- ก. หมาจิ้งจอกหลบซ่อนนายพราน
- ข. หมาจิ้งจอกหนีจากการถูกนายพรานตามล่า
- ค. คนตัดไม้ช่วยเหลือหมาจิ้งจอกจากการถูกนายพรานตามล่า
- ง. คนตัดไม้เป็นคนปากกับใจไม่ตรงกันเพราะพูดอย่างหนึ่งแต่ทำอีกอย่างหนึ่ง

19. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. คนตัดไม้ช่วยเหลือหมาจิ้งจอก
2. คนตัดไม้ตำหนิหมาจิ้งจอกที่ไม่สำนึกบุญคุณ
3. หมาจิ้งจอกออกจากที่ซ่อนโดยไม่กล่าวขอบคุณ
4. หมาจิ้งจอกถูกนายพรานตามล่า

ก. 1-2-3-4

ข. 4-3-2-1

ค. 4-1-3-2

ง. 1-4-2-3

20. ข้อคิดของเรื่องนี้ตรงกับข้อความใด

- ก. เมื่อได้รับความเดือดร้อนไม่ควรรบกวนผู้อื่น
- ข. เมื่อได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งควรให้สิ่งตอบแทน
- ค. การเป็นคนมีน้ำใจในการช่วยเหลือผู้อื่นเป็นผู้ที่น่ายกย่อง
- ง. การกระทำของคนสามารถแสดงออกถึงเจตนาของผู้กระทำมากกว่าคำพูด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 21-25

“น้ำเมาเป็นสิ่งที่ชาวโลกมิใช่น้อยมักจะโปรด เมื่อมีงานรื่นเริงก็มักจะนำน้ำเมามาดื่มเลี้ยงดูกัน ถ้ายาขจัดไปก็มักจะบ่นว่าแห้งแล้งเจ็บเหงา แต่บัณฑิตทั้งหลายในโลกนับตั้งแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน ไม่สรรเสริญยกย่องการดื่มสุราว่าเป็นของดีมีแต่แสดงโทษไว้ต่าง ๆ”

21. เหตุใดคนส่วนมากจึงนิยมดื่มสุรา

- ก. เพราะคิดว่าโก้เก๋
- ข. เพราะดื่มแล้วลืมความทุกข์
- ค. เพราะสุราทำให้กล้าพูดยิ่งขึ้น
- ง. เพราะคนมักจะนำสุรามาดื่มเมื่อมีการพบปะสังสรรค์

22. จากคำตอบต่อไปนี้ข้อใดคือคำถาม

“สุราเป็นสิ่งที่ไม่ดี มีโทษต่อร่างกาย”

- ก. ทำไมคนทั่วไปจึงดื่มสุรา
- ข. อะไรเป็นต้นเหตุทำให้เกิดการทะเลาะ
- ค. ข้อความนี้ต้องการกล่าวถึงอะไร
- ง. สุรามีลักษณะเป็นอย่างไร

23. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. คนที่มีความรู้ไม่นิยมดื่มสุรา
- ข. เมื่อมีงานรื่นเริงต่าง ๆ มักจะมีการนำสุรามาเลี้ยงฉลองกัน
- ค. คนส่วนมากชอบดื่มสุราเพราะไม่รู้ว่สุรามีโทษต่อร่างกาย
- ง. คนส่วนมากชอบดื่มสุราเพราะทำให้ได้รับความสุขและลืมความทุกข์

24. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. กลุ่มวัยรุ่นนั่งดื่มสุรา
2. เกิดการทะเลาะวิวาทชกต่อยกัน
3. นำคนเจ็บส่งโรงพยาบาล
4. วัยรุ่น 2 คนถูกแทงบริเวณท้องอาการสาหัส

ก. 1-2-3-4

ข. 4-3-2-1

ค. 1-2-4-3

ง. 1-4-2-3

25. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไร

- ก. การดื่มสุราทำให้เกิดโทษต่อร่างกายและอาจทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน
- ข. การดื่มสุราเป็นเรื่องปกติเพราะทำให้ทุกคนได้รับความสนุกสนาน
- ค. คนที่มีความรู้ไม่ชอบดื่มสุราเพราะไม่อยากทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน
- ง. สุราเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับงานรื่นเริงเพราะถ้าไม่มีก็ไม่มีคนมาร่วมงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 26-30

“นกเปิดน้ำตัวนั้นไม่ยอมเชื่อฟังหัวหน้าฝูง มันไม่ทำตามกฎระเบียบของฝูงนก ชอบหนีไปหากินตามลำพัง ไม่อยู่ร่วมกันเป็นฝูง จึงได้รับอันตรายติดบ่วงแร้วของนายพรานที่ดักไว้ ในฝูงนกฝูงหนึ่งจะมีหัวหน้าเป็นผู้นำ เหมือนกับคนเราอยู่ร่วมกันก็ต้องมีผู้นำ หัวหน้าฝูงจะพานกในฝูงออกไปหากินตามที่ต่าง ๆ ในฝูงนกจะมีกฎระเบียบให้นกทุกตัวต้องปฏิบัติ แต่นกตัวนั้นมันไม่สนใจ จึงได้รับอันตราย”

26. การดำเนินชีวิตของนกเปิดน้ำเป็นอย่างไร

- ก. แยกย้ายกันออกไปหากินตามลำพัง
- ข. ทุกตัวไม่จำเป็นต้องทำตามกฎระเบียบของฝูงนก
- ค. มีหัวหน้าฝูงแต่ไม่จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นฝูง
- ง. ทุกตัวต้องทำตามกฎระเบียบของฝูงนกและเชื่อฟังหัวหน้าฝูง

27. จากคำตอบต่อไปนี้ข้อใดคือคำถาม

“ติดบ่วงแร้วของนายพราน”

- ก. นกเปิดน้ำทำอะไรเมื่อติดบ่วงแร้วของนายพราน
- ข. เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นกับนกเปิดน้ำตัวนั้น
- ค. นกเปิดน้ำทำอะไรกับนายพราน
- ง. ทำไมนกเปิดน้ำจึงได้รับอันตราย

28. ข้อใดคือใจความสำคัญของเรื่องนี้

- ก. นกเปิดน้ำติดบ่วงแร้วของนายพรานเพราะไม่ทำตามกฎระเบียบของฝูงนก
- ข. นกเปิดน้ำติดบ่วงแร้วของนายพราน
- ค. ในฝูงนกเปิดน้ำจะมีหัวหน้าเป็นผู้นำ
- ง. การออกไปหากินของนกเปิดน้ำ

29. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. นักเปิดน้ำมีผู้นำหัวหน้าฝูง
2. นักเปิดน้ำมีกฎระเบียบของฝูงนก
3. นักเปิดน้ำตีคางแร้วของนายพราน
4. นักเปิดน้ำตัวหนึ่งชอบหนีไปหากินตามลำพัง

ก. 1-2-3-4

ข. 4-3-2-1

ค. 3-4-2-1

ง. 1-2-4-3

30. เรื่องนี้ต้องการให้ข้อคิดอะไร

- ก. การไม่รู้จักระมัดระวังอันตรายอาจทำให้ตนเองและผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน
- ข. การเป็นผู้นำที่ดีต้องมีความเฉลียวฉลาดสามารถควบคุมลูกน้องได้
- ค. การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มอย่างเคร่งครัด
- ง. การเป็นผู้ตามที่ดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของผู้นำเท่านั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 31-36

การพูดเป็นเรื่องสำคัญมาก ไม่ว่าจะอยู่ในวัยใดถ้ารู้จักพูดให้ถูกกาลเทศะ พูดให้เหมาะสมกับบุคคลที่เราพูดด้วย ผู้พูดก็จะเป็นคนน่ารัก ใคร ๆ ก็อยากคบหาสมาคมด้วย ดังนั้นเด็กจึงควรฝึกการพูดให้ดี พูดจาไพเราะ ผู้ใหญ่มักจะชมเด็กบางคนว่าเด็กคนนี้น่ารักจัง พูดจาก็ไพเราะ การพูดมีผลต่อผู้พูด ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด และไม่ว่าจะอยู่ในวัยใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเด็ก การพูดดีมีผลทำให้ได้รับความรักใคร่ชื่นชมเอ็นดูจากผู้ใหญ่ จากเพื่อน จากผู้ที่ได้ยินได้ฟัง จะทำอะไรก็จะได้รับความเมตตาการุณา ถ้าจะขอความช่วยเหลือจากใคร ก็ย่อมได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

31. ทำไมทุกคนจึงต้องพูดให้ไพเราะและถูกกาลเทศะ

ก. เพื่อให้คนรัก

ข. เพื่อขอความร่วมมือ

ค. เพื่อขอความช่วยเหลือ

ง. เพื่อเป็นการสร้างนิสัยที่ดีให้กับตนเอง

32. จากคำตอบต่อไปนี้ข้อใดคือคำถาม

"วัยเด็ก"

- ก. จากข้อความข้างต้นนี้แสดงว่าเราต้องการให้คนในวัยใดคบหาสมาคมกัน
- ข. จากข้อความข้างต้นนี้แสดงว่าเราต้องการสอนคนในวัยใดเป็นพิเศษเกี่ยวกับการพูดจา
- ค. จากข้อความข้างต้นนี้แสดงว่าเราต้องการสอนให้คนในวัยใดชื่นชมเอ็นดูผู้ที่พูดจาไพเราะ
- ง. จากข้อความข้างต้นนี้แสดงว่าเราต้องการสอนให้คนในวัยใดเห็นความสำคัญของความรัก

33. ใจความสำคัญของเรื่องนี่คืออะไร
- การพูดกับผู้ใหญ่
 - การพูดขอความช่วยเหลือ
 - การพูดเพื่อขอความเมตตาจากผู้ใหญ่
 - คนที่รู้จักพูดจาไพเราะถูกกาลเทศะทำให้ประสบผลสำเร็จในทุกด้าน
34. ถ้านักเรียนจะพูดกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นอันดับแรก
- บุคคลนั้นเป็นใคร
 - สถานที่ใด
 - เวลาไหน
 - เรื่องที่จะพูดคืออะไร
35. ข้อคิดของเรื่องนี่คืออะไร
- การพูดดีถูกกาลเทศะมีความสำคัญ
 - เด็กทุกคนควรพูดจาไพเราะเฉพาะกับผู้ใหญ่เท่านั้น
 - การพูดกับผู้ใหญ่ควรพูดให้ดีเพื่อที่ผู้ใหญ่จะได้รักและให้รางวัล
 - เด็กควรพูดจาไพเราะอ่อนหวานเมื่อต้องการขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่
36. ข้อคิดของเรื่องนี่ตรงกับสำนวนในข้อใด
- พูดดีเป็นศรีแก่ปาก
 - พูดหวานฆ่าซาก
 - น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า
 - ปากหวาน ก้นเปรี้ยว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 37-40

“ในเดือนปลายปีเป็นหน้าน้ำลด แม่น้ำหน้าบ้านฉันดูแห้งไปนิดตา หน้าน้ำขาวประมั่งคึกคักเพราะจับปลาได้มาก หนอง บึงตามท้องนาที่เริ่มแห้ง ปลาที่ติดอยู่ตามแอ่งน้ำถูกจับมาตากแห้งเก็บไว้กิน แต่ถ้าเหลือมากก็ใส่เรือพายไปขายที่ตลาด สัตว์น้ำหน้านี้พอเกือกรายได้ชาวบ้านริมน้ำได้ไม่เบาทีเดียว”

37. ถ้านักเรียนต้องการซื้อปลาจำนวนมากและราคาถูกเพื่อนำมาตากแห้งไว้กินนาน ๆ จะทำอย่างไร
- ต่อรองราคากับพ่อค้าให้เหลือน้อยที่สุด
 - ไปซื้อปลาที่ร้านขายปลาที่ใหญ่ที่สุด
 - ไปซื้อปลากับคนหาปลาในหน้าน้ำลด
 - ซื้อปลาหลาย ๆ ชนิดแล้วนำมารวมกัน
38. จากคำตอบข้อ 37 ข้อใดคือคำถาม
- “หน้าน้ำลด”
- ชาวประมงและชาวบ้านริมแม่น้ำอยากให้น้ำในบึงเป็นอย่างไร
 - ชาวประมงและชาวบ้านริมน้ำจับปลาได้มากในช่วงใด
 - เพราะเหตุใดชาวบ้านริมน้ำจึงประกอบอาชีพจับปลาขาย
 - ทำไมชาวประมงและชาวบ้านริมน้ำจึงมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

39. ใจความสำคัญของเรื่องนี่คืออะไร

- ก. การดำรงชีวิตของชาวประมงและชาวบ้านริมน้ำเป็นไปด้วยความลำบาก
- ข. ชาวประมงและชาวบ้านริมน้ำจับปลาเฉพาะหน้าน้ำลด
- ค. ชาวประมงและชาวบ้านริมน้ำประกอบอาชีพจับปลาขายอย่างเดียว
- ง. ในเดือนปลายปีของชาวประมงและชาวบ้านริมน้ำจะจับปลาได้มากที่สุด

40. ข้อคิดของเรื่องนี่คืออะไร

- ก. ในการประกอบอาชีพหาปลาขายควรมีความอดทนต่อความยากลำบาก
- ข. ในการประกอบอาชีพทุกคนควรมีความขยันหมั่นเพียรและดำรงชีวิตตามสภาพของตนเอง
- ค. อาชีพจับปลาเป็นอาชีพที่ทำลายธรรมชาติจึงไม่ควรกระทำ
- ง. คนที่มีอาชีพจับปลาขายมักจะเป็นผู้ที่มีจิตใจหยาบกระด้าง

เลข

ก	1	2	3	5
	9	10	12	15
	25	28	34	35
	36			
ข	8	17	23	27
	32	38	40	
ค	4	6	11	13
	19	22	24	30
	37			
ง	7	14	16	18
	20	21	26	29
	31	33	39	

ฉบับที่ 2

การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

- คำชี้แจง 1. แบบวัดทักษะทางภาษาชุดนี้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านใหม่ฉนวน
สพอ. พินาย สปจ. นครราชสีมา ประจำปีการศึกษา 2541
2. แบบทดสอบทักษะทางภาษาชุดนี้มีทั้งหมด 2 ข้อ ดังนี้คือ
- 1) การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
 - 2) การเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง
3. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบจำนวน 60 นาที
4. ควรระมัดระวังในการใช้ภาษา เขียนให้ถูกต้อง
5. ถ้ามีข้อสงสัยใด ๆ ให้ถามอาจารย์ผู้คุมสอบ

การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

1. คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง หนีมักฝรั่ง แล้วเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องของนิทานเรื่อง หนีมักฝรั่ง

หนีมักฝรั่ง

ครั้งหนึ่งมีฝูงผึ้งป่าอาศัยอยู่ในโพรงไม้ วันหนึ่งหนีมักฝรั่งคิดว่าตัวเองแข็งแรงมาก รู้เรื่องผึ้งฝูงนี้ก็เลยมาดู “ผึ้งเอ๋ย พวกแกตัวเล็กนิดเดียวและยังอ่อนแอด้วย” มันพูด “ดังนั้นพวกแกจงเอาน้ำผึ้งมาให้ข้าเสียที ๆ ถ้าไม่เชื่อข้าจะตัดต้นไม้รื้อเอาบ้านผึ้งมาและฆ่าพวกแกเสียให้หมด

“ก็ลองดูซิ” ผึ้งทำ “เรารู้อยู่แล้วว่าตอบแทนแกอย่างไร”

การที่ผึ้งแสดงความอวดดีเช่นนี้ทำให้หนีมักฝรั่งโมโหมาก มันเอาหัวแหลมลงไปในโพรงแล้ว แลบน้ำผึ้งแล้วดื่ม แต่ผึ้งบินเข้ามาต่อยเอาลิ้น หู และจมูก ความเจ็บปวดทำให้มันลืมไปว่ามันแข็งแรงแค่ไหน มันวิ่งหนีและไม่ได้ยินเสียงผึ้งร้องตามหลังว่า “หนีมักฝรั่ง อย่าลืมนะว่า แม้มันตัวเล็กที่สุดก็ยังรู้อยู่ว่าจะป้องกันตัวเองอย่างไร

2. ให้นักเรียนอ่านแผนภาพโครงเรื่อง แล้วเขียนนิทานเรื่อง โทษของการเห็นแก่ตัว ตามแผนภาพโครงเรื่อง ด้วยภาษาของตนเอง

แผนภาพโครงเรื่อง โทษของการเห็นแก่ตัว

ตัวละคร : ลา ม้า นายของลาบับม้า

สถานที่ : ระหว่างทางขณะชนสัมภาระ

ปัญหาของเรื่อง : ลาขอให้ม้าช่วยแบ่งเบาสัมภาระบนหลังของตน แต่ม้าไม่ยอมช่วยเหลือ การดำเนินเรื่องหรือเหตุการณ์

เหตุการณ์ : ลาขอให้ม้าช่วยแบ่งเบาสัมภาระแต่ม้าไม่ยอมช่วยเหลือ

ผล : ลาทนความอึดโรยไม่ไหวเลยถึงแก่ความตาย

ผลสุดท้ายของเรื่อง : ม้าต้องแบกสัมภาระทั้งหมดของลารวมทั้งหนังลาด้วย

ข้อคิดของเรื่อง : ผู้ที่แข็งแรงกว่าควรช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่า เพื่อให้รอดชีวิตด้วยกันทั้งสองฝ่าย

แผนภาพโครงเรื่อง เรื่องหมักกับผึ้ง

ตัวละคร

สถานที่

ปัญหาของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

การดำเนินเรื่องหรือเหตุการณ์

เหตุการณ์

.....

.....

.....

ผล

.....

.....

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

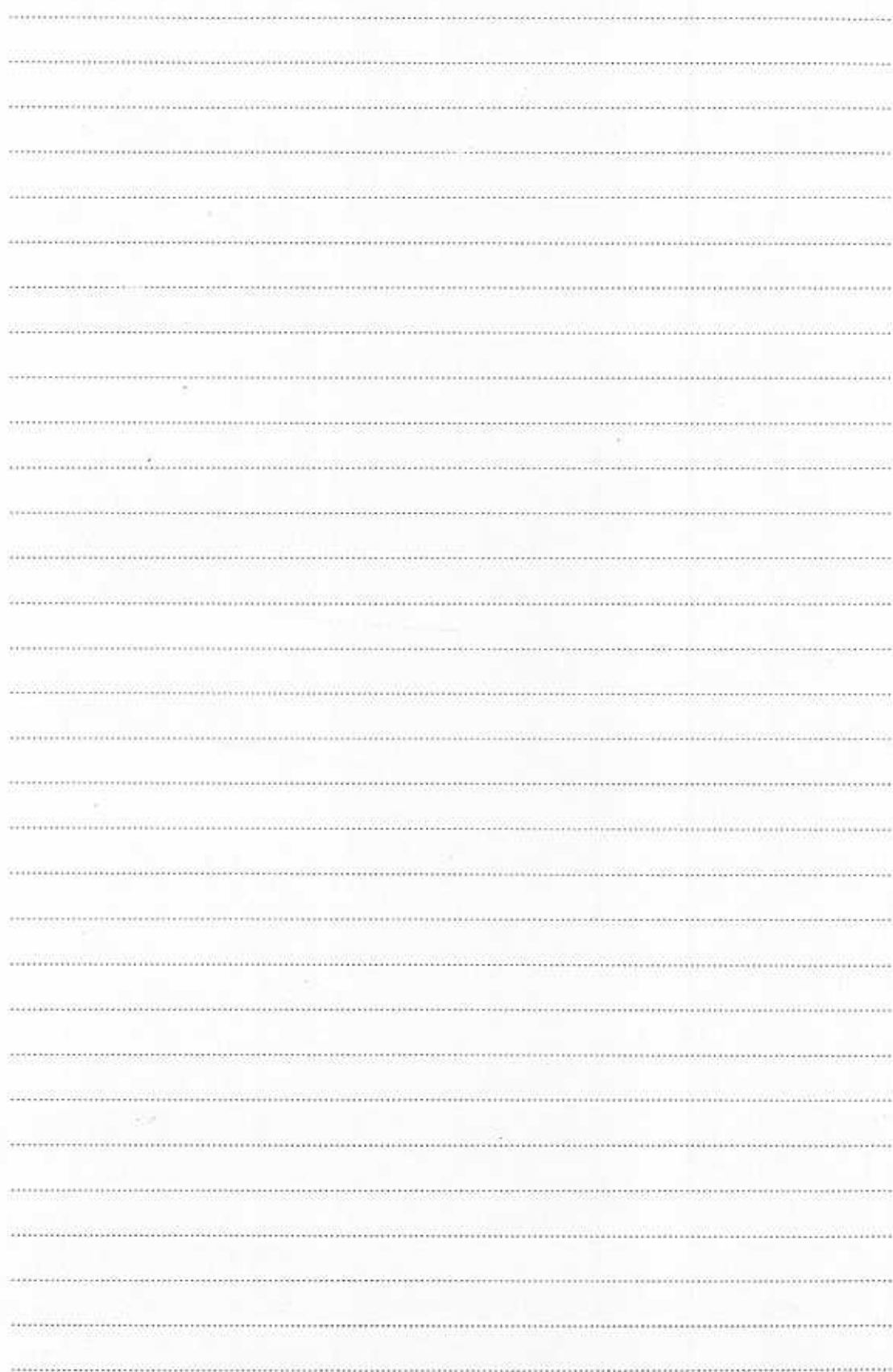
ข้อคิดของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 3

การเขียนรายงานจากการอ่านหนังสือและการเขียนจดหมายส่วนตัว

- คำชี้แจง
1. แบบวัดทักษะทางภาษาชุดนี้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านใหม่ฉนวน สปอ. พิมาย สปจ. นครราชสีมา ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541
 2. แบบทดสอบทักษะทางภาษาชุดนี้มีทั้งหมด 2 ข้อ ดังนี้คือ
 - 1) การเขียนรายงานจากการอ่านหนังสือ
 - 2) การเขียนจดหมายส่วนตัว
 3. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบจำนวน 60 นาที
 4. ควรระมัดระวังในการใช้ภาษา เขียนให้ถูกต้อง
 5. ถ้ามีข้อสงสัยใด ๆ ให้ถามอาจารย์ผู้คุมสอบ

การเขียนรายงานจากการอ่านหนังสือ

1. คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วเขียนรายงานจากการอ่านตามหัวข้อที่กำหนดให้

นิทานเรื่อง น้ำใจคน

ผู้แต่ง : นายละมูล จันทรวา

นายพรานคนหนึ่งมีเมียสองคน เมียหลวงชื่อซ่อนกลืนและอีกคนชื่อมะลิ แกหากินด้วยการล่าสัตว์ เมื่อหามาได้ก็จะแบ่งไว้กินส่วนหนึ่ง เหลืออีกส่วนหนึ่งแกก็จะนำไปขาย ฝ่ายนายพรานก็นึกสงสัยอยู่ในใจว่า ทำไมเวลาไปบ้านแม่ซ่อนกลืนได้กินข้าวกับเนื้ออย่างบ้าง เนื้อเค็มบ้าง แต่เวลาไปบ้านแม่มะลิได้กินแต่เนื้อสด ๆ แกงบ้าง ลาบบ้าง ความสงสัยนี้ ได้ถูกเก็บอยู่ในใจมาหลายวันเต็มทีจนกระทั่งทนไม่ไหว วันหนึ่งได้โอกาสเหมาะ ลูกเต้าไม่อยู่ จึงถามว่า “นี่แม่มะลิ พี่มีเรื่องอยากจะถามสักหน่อยแม่มะลียาโกรธพี่นะ” มะลิตอบว่า “พี่มีเรื่องอะไรก็ถามมาเถอะ” ว่าแล้วนายพรานจึงถามว่า “พี่นะสงสัยมานานแล้วว่าเวลาที่พี่มาบ้านนี้ ทำไมพี่ถึงได้กินข้าวกับเนื้อสดทุกครั้งไป” มะลิตอบว่า “อ้อ! ไม่ยากหรอกพี่ เวลาพี่แบ่งเนื้อมาให้ มะลิจึงเอาไว้แต่พอกินและเหลือจากนั้นก็แบ่งให้เพื่อนบ้าน คนละนิดบ้านละหน่อย เวลาเพื่อนบ้านเขาหามาได้บ้างเขาก็จะแบ่งให้เรา ๆ จึงมีเนื้อสดกินเกือบทุกวัน”

ต่อมาอีกวัน นายพรานจึงไปบ้านแม่ซ่อนกลืนบ้าง จึงแกล้งพูดว่า “อยากจะกินเนื้อสด ๆ บ้าง กินแต่เนื้อแห้ง ๆ ซักจะเบื่อ” ซ่อนกลืนจึงเอ่ยว่า “ก็พี่หาไม่ได้แล้วจะเอาเนื้อสดที่ไหนมากิน นี่ดีแล้วได้มาก็ยกใส่เกลือไว้บ้างหรอกนะ ถึงมีกิน” นายพรานได้ยินก็รำพึงในใจ “เออหนอใจคน การที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนบ้านมันเป็นอย่างนี้เอง”

รายงานการอ่านหนังสือ

เรื่อง

ชื่อผู้แต่ง

ตัวละคร

เนื้อเรื่องย่อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวละครที่ชอบมากที่สุด

เพราะ

.....

.....

ตัวละครที่ไม่ชอบ

เพราะ

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง :

.....

.....

เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้ว () ชอบ () ไม่ชอบ

เพราะ

.....

.....

ผู้บันทึก.....

การเขียนจดหมายส่วนตัว

2. คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัด โดยเล่าเรื่องต่าง ๆ ในชุมชนของนักเรียน ให้เพื่อนฟัง ให้ถูกต้องตามระเบียบการเขียนจดหมายส่วนตัว พร้อมทั้งจำหน้าของ ดิิดเสดมภ์ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก 	
ชื่อและที่อยู่ผู้รับ 	
รหัสไปรษณีย์	

ภาคผนวก ค

- คະແນและผลการประเมินการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

ตารางที่ 16 แสดงคะแนนการทำแบบฝึกหัดแต่ละแผนการสอนในวงจรที่ 1 ของนักเรียน

นักเรียนคนที่	คะแนนการทำแบบฝึกหัดครั้งที่					รวม (50)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5		
1	8	7*	8	8	8	39	78.00*
2	8	9	8	8	10	43	86.00
3	8	8	8	8	9	41	82.00
4	9	9	10	9	10	47	94.00
5	7*	6*	8	7*	8	36	72.00*
6	9	8	10	8	9	44	88.00
7	10	9	8	9	8	44	88.00
8	8	8	9	8	8	41	82.00
9	9	9	10	8	8	44	88.00
10	8	8	8	7*	8	39	78.00*
11	7*	6*	8	8	7*	36	72.00*
12	8	8	8	8	8	40	80.00
13	6*	6*	8	8	7*	35	70.00*
14	8	8	8	8	9	41	82.00
15	7*	6*	7*	6*	7*	33	66.00*
16	8	8	9	8	8	41	82.00
17	9	8	9	8	8	42	84.00
18	9	8	7*	8	8	40	80.00
19	9	8	9	9	8	43	86.00
20	10	9	10	9	9	47	94.00
21	8	9	10	8	10	45	90.00
22	9	7*	8	8	8	40	80.00
23	8	9	10	9	9	45	90.00
24	8	6*	7*	7*	7*	35	70.00*
25	6*	8	9	8	9	40	80.00
รวม	204	195	214	200	208	1021	81.68

ตารางที่ 17 แสดงคะแนนการทำแบบฝึกหัดแต่ละแผนการสอนในวงจรที่ 2 ของนักเรียน

นักเรียนคนที่	คะแนนการทำแบบฝึกหัดครั้งที่							รวม (70)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7		
1	7*	8	8	8	7*	8	7*	53	75.71*
2	8	8	8	8	8	9	8	57	81.42
3	9	10	9	9	8	8	8	61	87.14
4	8	10	10	10	9	9	9	65	92.85
5	8	7*	8	7*	8	9	9	56	80.00
6	8	9	9	9	10	9	8	62	88.57
7	9	10	9	10	8	9	9	64	91.42
8	8	9	9	9	8	9	9	61	87.14
9	8	8	8	9	10	9	8	60	85.71
10	6*	8	8	8	6*	8	8	52	74.28*
11	8	6*	8	8	8	7*	8	53	75.71*
12	7*	8	8	9	8	8	8	56	80.00
13	7*	8	8	8	8	7*	8	54	77.14*
14	9	8	9	8	8	8	8	58	82.85
15	8	8	8	8	8	8	8	56	80.00
16	9	9	9	9	8	8	8	60	85.71
17	9	8	8	8	7*	8	8	56	80.00
18	8	9	8	9	8	8	8	58	82.85
19	8	8	8	10	6*	8	8	56	80.00
20	8	8	8	8	9	8	8	57	81.42
21	10	10	9	10	10	9	9	67	95.71
22	9	8	8	9	9	8	9	60	85.71
23	10	9	9	9	8	9	9	63	90.00
24	8	8	8	9	8	8	8	57	81.42
25	8	8	8	8	8	8	8	56	80.00
รวม	205	210	210	217	203	207	206	1458	83.31

ตารางที่ 18 แสดงคะแนนการทำแบบฝึกหัดแต่ละแผนการสอนในวงจรที่ 3 ของนักเรียน

นักเรียนคนที่	คะแนนการทำแบบฝึกหัดครั้งที่							รวม (70)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7		
1	8	8	8	9	8	8	8	57	81.42
2	8	9	8	8	8	9	8	58	82.85
3	10	9	8	10	8	8	9	62	88.57
4	9	10	9	9	10	10	8	65	92.85
5	8	8	8	7*	9	8	8	56	80.00
6	8	10	9	8	9	9	8	61	87.14
7	10	9	9	10	9	8	8	63	90.00
8	8	10	10	9	8	8	9	62	88.57
9	8	9	8	9	9	8	8	59	84.28
10	7*	8	8	8	8	8	8	55	78.57*
11	8	7*	7*	7*	8	7*	8	52	74.28*
12	9	8	8	9	8	8	9	59	84.28
13	7*	8	8	7*	7*	8	8	53	75.71*
14	8	9	9	8	8	8	9	59	84.28
15	7*	9	8	8	8	8	9	57	81.42
16	8	9	8	10	9	9	8	61	87.14
17	8	9	8	9	8	8	8	58	82.85
18	8	8	8	8	8	8	8	56	80.00
19	8	9	8	9	9	8	8	59	84.28
20	8	8	9	8	8	9	8	58	82.85
21	9	10	9	10	10	9	9	66	94.28
22	8	9	8	9	9	8	9	60	85.71
23	8	9	9	10	9	8	8	61	87.14
24	8	8	8	8	8	8	8	56	80.00
25	8	9	8	8	8	8	8	57	81.42
รวม	204	219	208	215	211	206	207	1470	84.00

หมายเหตุ ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ หมายถึง คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด

เครื่องหมาย * หมายถึง คะแนนของนักเรียนผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนด

ตารางที่ 19 แสดงผลการประเมินการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนในวงจรที่ 1

วงจรที่ 1/ แผนการสอนที่	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	จำนวนนักเรียน		อัตราร้อยละของ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ความรอบรู้อยู่ที่ 80
			ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	
1	8.16	81.60	20	5	80.00
2	7.80	78.00	19	6	76.00
3	8.56	85.60	22	3	88.00
4	8.00	80.00	21	4	84.00
5	8.32	83.20	21	4	84.00

หมายเหตุ แบบฝึกหัดทุกแผนการสอนมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตารางที่ 20 แสดงผลการประเมินการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนในวงจรที่ 2

วงจรที่ 2/ แผนการสอนที่	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	จำนวนนักเรียน		อัตราร้อยละของ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ความรอบรู้อยู่ที่ 80
			ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	
1	8.20	82.00	21	4	84.00
2	8.40	84.00	23	2	92.00
3	8.40	84.00	25	0	100.00
4	8.68	86.80	24	1	96.00
5	8.12	81.20	21	4	84.00
6	8.28	82.80	23	2	92.00
7	8.24	82.40	24	1	96.00

หมายเหตุ แบบฝึกหัดทุกแผนการสอนมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตารางที่ 21 แสดงผลการประเมินการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนในวงจรที่ 3

วงจรที่ 3/ แผนการสอนที่	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	จำนวนนักเรียน		อัตราการร้อยละของ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ความรอบรู้ร้อยละ 80
			ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	
1	8.16	81.60	22	3	88.00
2	8.76	87.60	24	1	96.00
3	8.32	83.20	24	1	96.00
4	8.60	86.00	23	2	88.00
5	8.44	84.40	24	1	96.00
6	8.24	82.40	24	1	96.00
7	8.28	82.80	25	0	100.00

หมายเหตุ แบบฝึกหัดทุกแผนการสอนมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน